

LETNO POROČILO 2022

Lendava, februar 2023

KAZALO VSEBINE

I. POSLOVNO POROČILO, 3

1 PREDSTAVITEV POMURSKE MADŽARSKE SAMOUPRAVNE NARODNE SKUPNOSTI, 4

1.1 Splošno o organizaciji, 4

1.2 Cilji in naloge PMSNS, 4

1.3 Organi PMSNS, 5

2 POSEBNI DEL, 6

2.1 Poročilo o izvedbi programov, 6

II. RAČUNOVODSKO POROČILO, 18

3 UVOD (RAČUNOVODSKO POROČILO), 18

4 RAČUNOVODSKI IZKAZI S POJASNILI, 18

4.1 BILANCA STANJA, 18

4.1.1 Dolgoročna sredstva in sredstva v upravljanju, 18

4.1.2 Kratkoročna sredstva, 22

4.1.3 Kratkoročne obveznosti in pasivne časovne razmejitve, 25

4.1.4 Lastni viri in dolgoročne obveznosti, 26

4.2 IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV, 28

4.2.1 Analiza prihodkov, 28

4.2.2 Analiza odhodkov, 29

4.2.3 Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti, 23

4.3 IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV PO NAČELU DENARNEGA TOKA, 34

I. POSLOVNO POROČILO

OSEBNA IZKAZNICA

Naziv: POMURSKA MADŽARSKA SAMOUPRAVNA NARODNA SKUPNOST -
MURAVIDÉKI MAGYAR ÖNKORMÁNYZATI NEMZETI KÖZÖSSÉG

Kratek naziv: PMSNS – MMÖNK

Sedež: Glavna ulica 7 – Fő utca 7.
9220 LENDAVA – LENDVA

Telefon: (02) 575 14 49

E-pošta: pmsns@muravidek.si

Spletna stran: www.muravidek.si

Matična številka: 5782384000

Davčna številka: 79384820

Šifra proračunskega uporabnika: 18430

Tip: posredni

Pravnoorganizacijska oblika: Narodnostna skupnost

Glavna dejavnost: 94.999 (Dej.d.n.članskih organizacij)

Sektorska pripadnost (SKIS): S.15000 (Nepridobitne inst. stor. gospodinjstvom)

Številka podračuna pri UJP Murska Sobota: 01100-6008369183

1 PREDSTAVITEV POMURSKE MADŽARSKE SAMOUPRAVNE NARODNE SKUPNOSTI

1.1 Splošno o organizaciji

Pomurska madžarska samoupravna narodna skupnost (v nadaljevanju PMSNS) je bila ustanovljena leta 1975 in deluje v skladu z Zakonom o samoupravnih narodnih skupnostih. Pripadnikom avtohtone madžarske narodne skupnosti so zagotovljene naslednje pravice:

- pravica do uporabe maternega jezika (poleg slovenskega je v uradni rabi še madžarski jezik, uporabljajo se dvojezični napisi in dvojezični osebni dokumenti),
- pravica do razvoja narodne kulture,
- pravica do vzgoje in izobraževanja v lastnem jeziku,
- pravica do informiranja in obveščanja v svojem jeziku,
- pravica do ustanavljanja svojih organizacij,
- pravica do uporabe narodnostnih simbolov in pravica do sodelovanja z matičnim narodom,
- pravica do participacije v organih lokalnih skupnosti,
- pravica do svojega predstavnika v Državnem zboru RS.

1.2 Cilji in naloge

Cilj delovanja v letu 2022 je identičen dolgoročnemu cilju PMSNS, to je ohranitev pomurske madžarske skupnosti, njenega maternega jezika, narodne zavesti, stvarne in duhovne dediščine, ter izvajanje posebnih pravic, ki jih zagotavlja ustava, zakoni in podzakonski akti.

PMSNS je bila ustanovljena z namenom, da opravlja sledeče naloge:

- ob upoštevanju ustave in zakona samostojno odloča o vseh vprašanjih, ki spadajo v njeno pristojnost,
- poda soglasje glede zadev, ki se nanašajo na varstvo posebnih pravic pomurske madžarske narodne skupnosti,
- proučuje vprašanja, ki se nanašajo na razmere pomurske madžarske narodne skupnosti, zavzema stališča glede teh in posreduje predloge in pobude pristojnim organom,
- spodbuja in organizira dejavnosti, ki prispevajo k ohranitvi narodne identitete pripadnikom madžarske narodne skupnosti.

1.3 Organi PMSNS

- Svet
- Predsedstvo
- Nadzorni odbor

Najvišji organ PMSNS je Svet PMSNS, ki šteje 21 članov, za časa obdobja poročanja je funkcijo predsednika Sveta PMSNS izvajal Ferenc Horváth, podpredsednika pa sta bila Dušan Orban in Zsuzsanna Bači.

Svetniki so izvoljeni za dobo štirih let s strani občinskih madžarskih narodnih samouprav:

- Madžarska samoupravna narodna skupnost občine Lendava (10),
- Madžarska samoupravna narodna skupnost občine Dobrovnik (4),
- Madžarska narodna samoupravna skupnost občine Moravske Toplice (3),
- Madžarska narodna samoupravna skupnost občine Hodoš (2),
- Madžarska narodna samoupravna skupnost občine Šalovci (2).

Svet ima stalne in začasne komisije. Stalne komisije so:

- Statutarno pravna komisija,
- Komisija za informativno, družbeno, kulturno in znanstveno dejavnost,
- Komisija za šolstvo,
- Komisija za gospodarstvo,
- Komisija za mladinska vprašanja,
- Komisija za kmetijstvo in
- Komisija za volitve, imenovanje in mandatna vprašanja.

Število članov v komisijah je pet in vsaj eden izmed njih je tudi član Sveta PMSNS.

Svet ima urad, ki zanj nudi strokovno, administrativno in tehnično pomoč. Za nemoteno opravljanje nalog je sistemiziranih 23 delovnih mest v skladu z zadnjimi spremembami Pravilnika o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest, od katerih je trenutno zasedenih vseh 23 delovnih mest. Poleg tega je zaposlena ena oseba preko javnih del. Urad zaposluje 22 javnih uslužbencev s polnim delovnim časom in eno javno uslužbenko za polovični delovni čas. Za nedoločen čas je zaposlenih 16 javnih uslužbencev, 7 javnih uslužbencev pa je zaposlenih za določen čas, od tega je ena zaposlitev funkcionarja. Zasedena

delovna mesta so poklicni podpredsednik, 3 strokovni sodelavci VII/2, prevajalec VII/2, pravnik VII/2, koordinator VII/1, finančnik VII/1, strokovni sodelavec VI, tajnica funkcionarja V (I), administrator V in administrator V, hišnik V in tehnični manipulant III.

Svet PMSNS je s sklepom za obdobje od 1. oktobra 2019 do prenehanja mandata imenoval poklicnega podpredsednika, s katerim je bila sklenjena pogodba o ureditvi pravic iz delovnega razmerja.

Nadzorni odbor ima pet članov, ki jih imenuje Svet. Člani ne smejo biti člani Sveta, uslužbenci zavodov, ki jih je ustanovil oziroma soustanovil Svet PMSNS. Naloga odbora je nadzor poslovanja organov PMSNS.

2 POSEBNI DEL

2.1 Poročilo o izvedbi programov

V letu 2022 smo nadaljevali z aktivnostmi iz preteklega obdobja, tudi smernice PMSNS so ostale nespremenjene. Še naprej smo veliko pozornosti posvečali srečanjem z visokimi državnimi funkcionarji v Sloveniji in na Madžarskem, s čimer smo želeli prispevati k boljši prepoznavnosti madžarske narodne skupnosti in k razvoju narodnostno mešanega območja.

Predstavniki PMSNS so se tako na delovnem sestanku srečali z predsednikom Vlade Republike Slovenije, Janezom Janšo, z predsednikom Vlade Madžarske gospodom Viktorjem Orbanom, z ministrom za zunanje zadeve in trgovino Madžarske Péтром Szijjártóm, z raznimi ministri iz Madžarske in Republike Slovenije, z veleposlanikom RS na Madžarskem dr. Robertom Kokaljem, veleposlanikom Madžarske v Sloveniji, Dávidom Andorjem Ferencem, kakor tudi s predsednikom Evropske zveze manjšin Fuen, gospodom Lórántom Vinczejem, z državnim sekretarjem za nacionalno politiko Madžarske Jánosom Árpádom Potápijem, z državnim sekretarjem za cerkvene in narodnostne odnose Miklósom Soltészem, s poslancem Zsigmondom Barna Pálom, z ministrom za digitalno preobrazbo Republike Slovenije Markom Borisom Andrijaničem, župani, ter z drugimi predstavniki različnih organizacij z družbenopolitičnega življenja. Predstavniki PMSNS so se udeležili slavnostne prireditve v parlamentu v Budimpešti ob 30. obletnici vzpostavitve madžarsko–slovenskih diplomatskih

odnosov, srečali so se tudi s predstavniki Varuha za človekove pravice, predstavniki porabskih in koroških Slovencev, s predstavniki italijanske narodne skupnosti v Sloveniji ter z različnimi organizacijami in strankami Madžarske manjšine v Karpatskem bazenu. Cilj vseh teh srečanj je izmenjava izkušenj na vseh področjih delovanja in iskanje novih možnosti za razvoj narodne skupnosti ter izvajanje skupnih projektov.

Predstavniki PMSNS so se udeležili tudi XVIII. plenarnega zasedanja madžarsko-slovenske medvladne mešane komisije, na katerem so bila obravnavana aktualna vprašanja madžarske skupnosti v Sloveniji in slovenske skupnosti na Madžarskem ter predlogi za prihodnost skupnosti, ki so bili zapisani v zapisnik. Predstavniki PMSNS so se prav tako udeležili konference o nacionalni politiki Karpatskega bazena z voditelji zamejskih madžarskih strank oz. organizacij

Po dveh specifičnih letih, ki jih je zaznamoval covid, smo v letu 2022 uspeli izvesti dve osrednji prireditvi, in sicer 15. marca v spomin na revolucijo in osvobodilni boj 1848/49 in 20. avgusta ob Gosta spomladanske prireditve sta bila dr. Katalin Szili, vršilka dolžnosti predsednika vlade za avtonomijo zunaj meja, ki je tudi nekdanja predsednica Državnega zbora Madžarske ter László Majthényi, predsednik Skupščine samouprave Železne županij. Ob dnevu državnosti pa je slavnostni govornik prireditve bil Péter Szilágyi, namestnik državnega sekretarja za narodno politiko Madžarske. Poleg teh dveh prireditev je naša skupnost organizirala oziroma soorganizirala še razna obeležja, od katerih je potrebno posebej izpostaviti slovesnosti ob mednarodnem dnevu spomina na žrtve holokavsta, 27. januarja, obeležje v spomin na aradske mučenike (6. oktober) in ob spominu na revolucijo iz leta 1956 (23. oktober).

Predsednik in podpredsednica sveta PMSNS sta z veleposlanikom Madžarske v Sloveniji in s predstavniki generalnega konzulata v Lendavi večkrat razpravljala o raznih vprašanjih, ki se nanašajo na varstvo in uresničevanje posebnih pravic pomurske madžarske narodne skupnosti. PMSNS se je na delovnih sestankih večkrat srečevala s predstavniki gospodarstvenikov iz Madžarske. Pri tem so se predstavniki pogovarjali o možnosti sodelovanja na gospodarskem in kmetijskem področju. Tekom leta je PMSNS aktivno sodelovala na različnih sejah in sestankih tako v Sloveniji kot na Madžarskem. PMSNS je tekom leta različnim ministrstvom, državnim organom, lokalnim skupnostim in drugim organizacijam predstavila projekte na področju gospodarstva, kmetijstva, turizma, kulture, znanosti in narodnih manjšin, ki jih v Pomurju

uspešno izvaja PMSNS. Plod vsega tega so tudi pridobljena sredstva tako s strani madžarskih kot slovenskih organov za različne namene.

Predsednik vlade Republike Slovenije Janez Janša in predsednik Vlade Madžarske Viktor Orbán sta 21. februarja 2022 v Lendavi podpisala sporazum o sodelovanju pri gospodarskem in družbenem razvoju narodnostno mešanega območja na obeh straneh slovensko-madžarske meje, to je Pomurja in Porabja, na podlagi katerega bosta obe skupnosti v naslednjih petih letih prejeli po 25 milijonov evrov. S tem se je uresničila pobuda o skupnem financiranju madžarske narodnosti v Pomurju in slovenske skupnosti v Porabju, ki jo je pred štirimi leti podal Ferenc Horváth, predsednik Sveta PMSNS in narodnostni poslanec v Državnem zboru Republike Slovenije

PMSNS je v poletnih mesecih nadaljeval z izvedbo oziroma soorganizacijo različnih taborov (nogometni, dramski, plavalni itd.). Prav tako smo sodelovali pri predstavitvi madžarske narodne skupnosti in naša kulture v različnih krajih na Madžarskem in v Sloveniji. V želji po izvedbi skupnih evropskih projektov se je PMSNS sestala z obmejnimi županijami na Madžarskem, s predstavniki lokalnih skupnosti v Sloveniji in z vodstvom Razvojnega centra Murska Sobota. Na začetku leta 2022 se je predsedstvo PMSNS srečalo z župani pomurskih občin, v katerih živijo pripadniki madžarske narodnostne skupnosti. Tudi tu je predsednik Sveta PMSNS Ferenc Horváth predstavil projekte s področja kulture, izobraževanja, gospodarstva turizma in kmetijstva, ki jih v Pomurju in v čezmejnem prostoru Slovenija – Madžarska uspešno izvaja PMSNS ter njene organizacije, pri tem pa dobro sodeluje z občinami, njihovimi zavodi, društvi in drugimi deležniki. Poseben poudarek srečanja so člani sveta PMSNS, predsedniki občinskih madžarskih samouprav in župani namenili že prej omenjenemu skladu Pomurje – Porabje. Županom je bilo predstavljeno še uresničevanje programa spodbujanja gospodarske osnove madžarske narodnosti, ki ga je za obdobje 2021- 2024 sprejela vlada.

S podobno vsebino so predstavniki PMSNS organizirali delovni sestanek s predstavniki Znanstvenega parka za krožno gospodarstvo iz Nagykanizse, Univerze Panonnia iz Veszpréma in Regionalne razvojne agencije za Podravje iz Maribora. Namen obiska je bil identificirati skupne čezmejne projekte s področja krožnega gospodarstva, obnovljivih virov energije in smotrnega ravnanja z odpadki, ki bi jih lahko izvedli v prihodnjem obdobju v severovzhodni Sloveniji.

Prav tako je PMSNS nadaljevala z aktivnosti v zvezi s popisom prekmurskih madžarskih vrednot, ki so izključno značilne za prekmurske Madžare oziroma za ta kraj. Pri tem sta se v Zakladnico madžarskih vrednot vpisale dve prekmurski vrednoti, in sicer Hetiška moška in ženska ljudska noša ter pomurska zaseka. S tem sta ti vrednoti pridobili naziv izjemne narodne vrednote.

Na začetku leta 2022 je znotraj PMSNS začel delovati Urad za dvojezičnost. Urad za dvojezičnost se je v prvem letu svojega delovanja osredinil predvsem na pripravo prevodov za dvojezične institucije, te so zajemale raznolika gradiva (pogodbe, uradne vloge, dopise, korespondence, brošure in dokumentacije iz slovenskega v madžarski jezik in obratno).

Naloge urada so tako v prvem letu delovanja zajemale pretežno:

- prevajanje strokovne literature, dopisov, korespondence, dokumentacije
- pomoč madžarskim institucijam na narodnostno mešanem območju pri prevodih
- svetovanje na področju uporabe in prevodov madžarskega jezika in prevodov namenjenih pripadnikom narodne skupnosti
- spremljanje izvajanja dvojezičnosti na dvojezičnem območju in prijava morebitnih kršitev

Sredstva za delovanje Urada zagotavlja Urad za narodnosti preko splošne pogodbe o sofinanciranju.

Ena izmed osrednjih prireditev, ki pritegne ogromno ljudi in ki ga s pomočjo sredstev iz Madžarske soorganizira PMSNS, je izvedba Pomurskega galopa. Gre za največjo galopsko-konjeniško prireditev v Prekmurju, kjer je v ospredju tekmovanje konjenikov, ki se želijo uvrstiti na madžarski nacionalni galop. V okviru prireditve pa se odvijajo različne kulturne in gastronomske predstavitve. PMSNS je v letu 2022 izdala 2. del publikacije z naslovom V sožitju, ki daje vpogled v življenje madžarske skupnosti v Prekmurju. Publikacijo je prejelo vsako gospodinjstvo na narodnostno mešanem območju.

S pomočjo Vlade Madžarske je PMSNS prav tako pridobila sredstva za prenovu stavbe in dvorišča nekdanje šole v Čentibi, ki bo Vrtec Lendava omogočila ustanovitev treh novih oddelkov. Tako kot vsako leto je PMSNS tudi v letu 2022 zagotovila brezplačne učbenike učencem Dvojezične srednje šole Lendava, ki se madžarščino učijo na ravni materinščine.

V letu 2022 je PMSNS ogromno energije vložila v pogovore in izvedbo naslednjih večjih projektov:

- obnova že obstoječih, ter izgradnja etnografskih hiš v sodelovanju s posameznimi občinskimi samoupravnimi narodnimi skupnostmi,
- uvedbi novih izobraževalnih programov in izgradnji novih prostorov na Dvojezični srednji šoli Lendava
- ustanovitev razvojnega centra za otroke s težavami v zgodnjem razvoju (Razvojni center Radmožanci),
- nakup in ureditev vzorčne kmetije na Banuti,
- nakup in ureditev prenočitvenega, gostinsko zabavišnega centra (Nastanitveni objekt in restavracija v Dolgi vasi),
- program turističnih vlakcev,
- izboljšanje infrastrukturnih in delovnih pogojev dvojezičnih vrtcev,
- ureditev aktualne problematike na področju dvojezičnega šolstva in izobraževanja.

PMSNS je posvetila veliko pozornosti izvajanju Programa spodbujanja gospodarske osnove madžarske narodne skupnosti 2021-2024, ki ga je sprejela Vlada Republike Slovenije. Program je namenjen razvoju gospodarske osnove območja, kjer živijo pripadniki madžarske avtohtone narodne skupnosti, kar podrobneje pomeni ustvarjanje novih delovnih mest in ohranjanje že obstoječih, vzpostavljanje nove infrastrukture in posodobitev že obstoječe, spodbujanje kmetijstva in ponudbe lokalnih kmetijskih pridelkov oziroma živil na programskem območju ter povečanje privlačnosti območja. Program je namenjen vsem upravičencem, ki svojo dejavnost opravljajo na območju, kjer živijo pripadniki madžarske avtohtone narodne skupnosti, in ki bodo z izvedbo svojih projektov pripomogli k uresničitvi njegovih ciljev. S štiriletnim programom se želi kar najbolj učinkovito odpraviti nerazvitost območja, ki po podatkih še vedno zaostaja v primerjavi z drugimi regijami v državi. Ukrepi programa so spodbujanje naložb v gospodarstvu na programskem območju, spodbujanje turističnih dejavnosti in produktov, promocija programskega območja in podpora pri izvajanju programa ter spodbujanje kmetijstva na programskem območju. V sklopu tega programa je PMSNS sodelovala tudi na sejmu Alpe-Adria, celjskem sejmu in Hungexpo.

V interesu razvoja pomurske madžarske narodne skupnosti je PMSNS tudi v letu 2022 sofinancirala različne kulturne, raziskovalne, informacijske in gospodarske dejavnosti. Glede izvajanja različnih programov je potrebno poudariti, da so sredstva, ki jih trenutno pridobivamo iz državnega proračuna (Urada za narodnosti) zadostna le za pokrivanje tekočih stroškov (stroški dela, honorar predsednika, sejnine, transferji društvom in zavodom ter nekateri izdatki za blago in storitve). Pri izvajanju vseh ostalih aktivnosti in investicij pa je PMSNS odvisna od uspešnosti pogajanj z raznimi ministrstvi in drugimi organizacijami tako v Sloveniji kot na Madžarskem. Moramo poudariti, da smo v zadnjem času bili pri teh zelo uspešni in nam je uspelo pridobiti izdatna sredstva za izvedbo več konkretnih projektov. Pri tem je vsekakor potrebno poudariti sredstva, ki jih naša skupnost pridobiva na podlagi Dogovora o sodelovanju poslancev italijanske in madžarske narodne skupnosti z Vlado Republike Slovenije. S pomočjo raznih razpisov, predvsem razpisov iz Madžarske pa nam je uspelo tudi izvesti določene programe, ki jih sicer ne bi mogli (izvedba raznih taborov, seminarjev, delavnic, prireditev, organiziranje nogometnih tekem ekipe Pomurske madžarske skupnosti, izvedba glasbenega izobraževanja za družine z majhnimi otroci, zagotavljanje strokovnih pedagogov za izvedbo različnih interesnih krožkov na dvojezičnih šolah itd).

V letu 2022 smo uspešno realizirali tudi projekt »Dvig kakovosti dvojezičnega šolstva z novimi pristopi poučevanja za madžarsko narodno skupnost v Sloveniji ter slovensko narodno skupnost na Madžarskem«. Namen projekta je bilo omogočanje jezikovne podpore v materinščini in usposabljanje pedagoških delavcev z razvijanjem njihovih splošnih, jezikovnih in didaktičnih kompetenc ter novih oblik poučevanja (kombinacija digitalnega in klasičnega poučevanja, izobraževanja na daljavo (online) in kombiniranega izobraževanja (blended) ter hibridnega izobraževanja pri poučevanju na dvojezičnem območju, kot posledica epidemioloških razmer zaradi pandemije COVID-19. Cilj projekta je bilo vključiti posameznike (otroke in pedagoške delavce) v prožne oblike učenja s poudarkom na učenju in poučevanju z novimi oblikami učenja in poučevanja in posledično pridobitev digitalnih znanj ter večja povezljivost med manjšinskimi vzgojno-izobraževalnimi organizacijami v Porabju in Prekmurju. Cilj projekta je imel tudi medkulturno dimenzijo. Povezovanje med učitelji in učenci med manjšinami na obeh straneh meja in skupni šolski dnevi so poleg sodelovanja in izmenjave informacij in izkušenj pripomogli tudi k spoznavanju kulturnih vrednot sosednjega naroda, posredno s tem pa k sprejemanju drugačnosti in medkulturnega dialoga. V sklopu projekta so bile zaposlene tri osebe za vodenje in strokovno delo na projektu.

PMSNS prav tako sodeluje v evropskem projektu Connected Through Mobility (Povezani skozi mobilnost). Glavni cilj tega pilotnega projekta je okrepiti izobraževalni sistem in sistem poklicnega izobraževanja in usposabljanja ter predstaviti štirim državam Zahodnega Balkana, ki so cilj programa – Albaniji, Bosni in Hercegovini, Kosovu* in Črni gori – priložnosti programov poklicne mobilnosti v okviru Erasmus+. Partnerstvo sestavljajo srednjeevropski in zahodnobalkanski subjekti, ki delujejo na področju gospodarstva in izobraževanja in bo študentom poklicnega izobraževanja in usposabljanja, učiteljem ter vodjem usposabljanja in menedžerjem, ki podpirajo mobilnost, omogočil sodelovanje v številnih dejavnostih

Predstavniki PMSNS so se poleg naštetih v letu 2022 udeležili še številnih delovnih sestankov s pristojnimi organi Madžarske in Republike Slovenije ter s predstavniki drugih institucij. Aktivno je sodelovala tudi pri spremljanju izvajanja Načrta ukrepov Vlade Republike Slovenije o izvajanju predpisov na področju uresničevanja pravic italijanske in madžarske narodne skupnosti v Republiki Sloveniji, kot je bilo omenjeno pa je prav tako uspešno sodelovala pri dogovoru o pridobitvi sredstev za delovanje in izvajanje projektov Evropskega združenja za teritorialno sodelovanje MURABA, ustanovljeno med skupnostjo porabskih Slovencev in našo skupnostjo ter pristojnimi občinami.

Slovenska vlada je v letu 2022 v veljavni nacionalni Načrt razvojnih programov 2022-2025 uvrstila projekta Pomurske madžarske samoupravne narodne skupnosti, in sicer projekt Ustanovitev in delovanje »vzorčne kmetije« ter projekt Razvoj kmetijstva v okviru »vzorčne kmetije«. Gre za podporo razvoju kmetijskih in živilskih dejavnosti na narodnostno mešanem območju v Pomurju z vzpostavitvijo vzorčne kmetije. Pogodbi o izvajanju in financiranju projekta, ki sta označena kot podukrepa 4.1 in 4.2, med Ministrstvom za kmetijstvo, gospodarstvo in prehrano Republike Slovenije, Agencijo Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja in Pomursko madžarsko samoupravno narodno skupnostjo, sta bili podpisani maja 2022. V skladu s pogodbami je skupna vrednost financiranja za obdobje 2022-2024 znašala 8.000.000,00 EUR.

Cilji obeh projektov je spodbujanje in organiziranje razvojnih, raziskovalnih, izobraževalnih in drugih nepridobitnih dejavnosti s področja kmetijske proizvodnje. Dejavnosti so namenjene razvoju odpornega in konkurenčnega kmetijstva na dvojezičnem območju v Pomurju. Prispevale bodo k ohranjanju narodne identitete pripadnikov madžarske narodne skupnosti. Vzorcna kmetija bo s svojimi dodatnimi lokacijami v vseh občinah narodnostnega območja ob koncu projekta v skladu z izvedbenimi načrti predstavljala stično točko primerov dobrih praks

za področje kmetijstva in nudila vse potrebne informacije, znanje, priporočila in druge nepridobitne storitve za spodbujanje razvoja kmetijstva.

Vse projektne aktivnosti v letu 2022 so bile izvedene v skladu s pogodbami o izvajanju in financiranju podukrepov 4.1 in 4.2. Ustanovljen je bil programski svet. Večina aktivnosti v prvi fazi projekta je bilo usmerjenih v nakup zemljišča in objektov za vzpostavitev »vzorčne kmetije« v Banuti v občini Lendava in v preostalih občinah programskega območja. V skladu z odobritvijo postopka nakupa je bila v maju 2022 podpisana kupoprodajna pogodba za nakup kmetije. S podpisom pogodbe je Pomurska madžarska samoupravna narodna skupnost postala lastnica osrednjega in pomožnih objektov (hiša z gospodarskimi poslopji) ter kmetijskih zemljišči v Banuti. V okviru nabave osnovnih sredstev in drobnega materiala, ki so bile nujne za zagon in delovanje kmetije je PMSNS izvedla:

- nakup kmetijske in transportne mehanizacije (vrtavkasta brana, priključek za obdelavo travinja, trosilec, viličar, prikolice, kose in kosilnice, ...)
- nakup gospodarskih vozil
- nakup druge opreme in različnega orodja (ročno električno orodje, agregat, visokotlačni čistilec, voziček z orodjem, varilnik, ...)
- nakup programske in strojne računalniške opreme.

V prvi fazi izvajanja projekta so bile zaposlene štiri osebe. Vzporedno z izvajanjem naštetih aktivnosti je bil objavljen tudi prvi poziv k nakupu nepremičnin na programskem območju, ki bodo namenjene tako imenovanim dislociranim enotam oziroma informacijskim centrom vzorčne kmetije v občinah Dobrovnik, Hodoš, Lendava, Moravske Toplice, Šalovci. Izvedena je bila cenitev ponujenih nepremičnin. Razpisanim merilom sta ustrezali nepremičnini v Dolgi vasi in Dobrovniku. Dogovorjeno je bilo, da se v naslednjih fazah vzpostavijo še enote oziroma centri v občinah Moravske Toplice, Šalovci in Hodoš.

Delovanje »vzorčne kmetije« ima za namen nepridobitno podporo razvoju kmetijskih in živilskih dejavnosti na narodnostno mešanem območju v Pomurju, ki bo dostopna vsem državljanom Republike Slovenije in drugim obiskovalcem, z namenom predstavitve primerov dobrih praks, inovativnih pristopov kmetovanja in povezovanja, itd. Na »vzorčni kmetiji« se bodo spodbujale in organizirale razvojne, raziskovalne, izobraževalne in druge nepridobitne dejavnosti s področja kmetijske proizvodnje ter bodo namenjene spodbujanju razvoja odpornega in konkurenčnega kmetijstva na programskem območju. Prispevale bodo tudi k ohranjanju narodne identitete pripadnikov madžarske narodne skupnosti in bodo pomembne za njihov razvoj in razvoj kmetijstva na tem območju. Namen »vzorčne kmetije« je med drugim zagotoviti prenos znanja na področju pridelave, reje in predelave; povezovanje kmetijskih

proizvajalcev krožnega gospodarstva in trajnostnega razvoja na narodnostno mešanem območju. Namen je, da »vzorčna kmetija« predstavlja stično točko primerov dobrih praks za področje kmetijstva na tem območju in nudi vse potrebne informacije, znanje, priporočila in druge nepridobitne storitve za spodbujanje razvoja kmetijstva na tem območju.

Med cilji podukrepa 4.2 so še informiranje in spodbujanje kmetijskih proizvajalcev za sodelovanje in uvajanje dobrih praks s področja kmetijstva, spodbujanje kmetijskih proizvajalcev k aktivni udeležbi na organiziranih dogodkih, spodbujanje kmetijskih proizvajalcev k aktivni predstavitvi na vzpostavljeni spletni platformi, vključitev kmetijskih proizvajalcev v sheme kakovosti (ekološka shema, IK, ZOP, ZTP, ZGO), usposobiti čim večje število kmetijskih proizvajalcev o možnostih povezovanja v skupine proizvajalcev ter načinih skupnega trženja, informirati čim večje število kmetijskih proizvajalcev o načinih zagotavljanja stalne ponudbe glede na povpraševanje in trende na programskem območju, informirati čim večje število kmetijskih proizvajalcev o načinih in pomenu shranjevanja, skladiščenja ter o drugih načinih uporabe kmetijskih proizvodov. Zato so bile v skladu s potrjeno dokumentacijo izvedene aktivnosti za spodbujanje kmetijskih proizvajalcev za sodelovanje v projektu in uvajanje dobrih praks s področja kmetijstva.

Organizirane so bile animacijske delavnice, izvedena so bila izobraževanja in ogledi primerov dobrih praks. Projektne dejavnosti so zajemale še aktivnosti na področju vzpostavitve organizacije krožkov. Poleg izobraževanj s področja proizvajalcev vina so bili v dejavnosti vključeni tudi pridelovalci špargljev. Organiziranih je bilo več dodatnih individualnih srečanj, ogledov kmetij ter predstavitev na Festivalu prekmurske šunke in prekmurske gibanice. V obdobju od junija do novembra so bile na območju občine Dobrovnik organizirane tako imenovane tržnice s predstavitvijo kmetovalcev in ponudbo njihovih pridelkov in izdelkov. Promocija lokalne in tradicionalne hrane je bila v okviru projekta izvedena tudi na prireditvi »Dan retašev« v Čentibi. Pri promociji in ponudbi lokalne in tradicionalne hrane so sodelovala različna društva, kmetovalci, vinogradniki ter profesionalni in ljubiteljski kuharji. Vsem sodelujočim so bili predstavljeni projekt vzorčne kmetije in možnosti sodelovanja pri prihodnjih aktivnostih. Vzporedno z aktivnostmi na terenu so potekale dejavnosti na področju priprave informativnih vsebin za bodoče spletne strani projekta oziroma vzorčne kmetije. Spletna platforma bo zagnana v naslednji fazi projekta.

Svet PSMSN je imel v letu 2022 dve redni seji, eno izredno sejo (prek video povezave) in dve dopisni seji, na katerih je med drugimi:

- imenoval člane v svoje komisije in v različne odbore, Svete Zavodov itd.
- potrdil zaključni račun PMSNS ter sprejel proračun za leto 2022,
- obravnaval projekte, ki jih izvaja oziroma na katerih sodeluje PMSNS (razvoj gospodarske osnove, šolski projekt, ustanovitev etnografskih hiš, ustanovitev razvojnega centra, ustanovitev vzorčne kmetije, ustanovitev nastanitvenega centra izvedba programa turističnih vlakcev itd.)
- potrdil zaključni račun in finančni načrt svojih zavodov in organizacij,
- obravnaval aktualno problematiko na področju dvojezičnega šolstva in izobraževanja,
- odločal o kandidatih dvotedenskega poletnega usposabljanja madžarskega jezika v Debrecenu na Madžarskem,
- podal mnenja k predlogom različnih zakonov,
- podal mnenja oziroma soglasja k raznim uredbam in pravilnikom,
- imenoval člane v različne institucije,
- obravnaval letne načrte svojih zavodov,
- razpravljal o razdelitvi sredstev in razpisu v sklopu izvajanja Programa spodbujanja gospodarske osnove madžarske narodne skupnosti 2021–2024, imenoval ustrezne komisije,
- podal predloge ustreznim organom na Madžarskem za dodelitev statusa institucija narodnostnega značaja določenim ustanovam,
- podal soglasje k narodnostnemu programu Knjižnice Lendava in Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota,
- itd.

Delovanje Sveta PMSNS so s svojim aktivnim delovanjem pomagale tudi komisije Sveta PMSNS in predsedstvo PMSNS. Svet PMSNS ima naslednje redne komisije:

- Statutarno pravna komisija;
- Komisija za informiranje in za družbene, kulturne ter znanstvene zadeve;
- Komisija za kmetijstvo;
- Komisija za šolstvo;
- Komisija za gospodarstvo;
- Komisija za volitve in imenovanja ter mandatna vprašanja;

– Komisija za mladino.

Poleg teh komisij je Svet leta 2022 ustanovil še eno posebno komisijo za izvedbo projekta ustanovitve vzorčne kmetije in razvoja kmetijstva. Tako so v letu 2022 določene komisije imele 1 do 2 seje, nekatere več, Nadzorni odbor pa se je sestel na petih sejah, na katerih je opravil nadzor nad delovanjem skupnosti in njenih zavodov. Predsedstvo PMSNS je v letu 2022 imelo eno sejo, na kateri je obravnaval aktualne tematike in podal mnenja k tem.

PMSNS si je zaradi dotrajanosti zgradbe v kateri ima sedež, že vrsto let prizadevala tudi za obnovitev le-te oziroma za preselitev na novo ustrežnejšo lokacijo. Na podlagi uspešnih pogovorov s predstavniki Vlade Madžarske se je želja uresničila in se je PMSNS sredi leta 2022 preselila v center Lendave na Glavno ulico 7. Obnovljeno zgradbo (neuradno ime zgradbe: Hiše Pomurske Madžarske Skupnosti), ki je v lasti Madžarske je PMSNS pridobila v uporabo. V zgradbi so ob PMSNS svoje prostore dobile tudi druge narodnostne ustanove in organizacije.

Tudi v letu 2022 je PMSNS izvajala z zakoni in statutom določene naloge, pri tem je izvajala aktivno politiko v zadevah, ki se nanašajo na varstvo posebnih pravic pomurske madžarske narodne skupnosti, obravnavala in proučevala vprašanja, ki se nanašajo na položaj madžarske narodne skupnosti, zavzemala stališča glede teh in posredovala številne predloge in pobude pristojnim organom. Glede spodbude in organizacije dejavnosti, ki prispevajo k ohranitvi narodne identitete članov pomurske madžarske narodne skupnosti pa je bila PMSNS omejena, saj zaradi pomanjkanja sredstev za te projekte ni bila sposobna finančno podpreti v tolikšni meri, kot bi bilo to potrebno. PMSNS je tako v letu 2022 na podlagi notranjega pravilnika sofinancirala različne kulturne, raziskovalne, informacijske, mladinske in gospodarske dejavnosti, kot so: delovanje amaterskih gledaliških skupin, udeležbo različnih društev in organizacij na prireditvah na narodnostno mešanem območju in Madžarskem, izvajanje programov osrednje madžarske mladinske organizacije, različnih društev in organizacij, prireditve ob obletnicah delovanja društev in organizacij itd.

Glede na navedbe lahko zaključimo, da je PMSNS v preteklem letu uspešno predstavljala in zastopala pripadnike madžarske narodnosti tako doma kot v tujini. Z organizacijo oziroma sofinanciranjem raznovrstnih prireditev (kulturnih, raziskovalnih, športnih, znanstvenih, izobraževalnih), je PMSNS znatno prispevala k ohranjanju narodne identitete pripadnikov madžarske narodne skupnosti. Prav tako je PMSNS bila zelo aktivna pri obravnavi in proučitvi

vprašanj, ki zadevajo položaj narodnih skupnosti. Pri tem je sprejela številna stališča in podala predloge ter pobude pristojnim organom. Obenem je PMSNS ohranjala in razvila stike z matičnim narodom, pripadniki narodnih skupnostih v drugih državah in z drugimi organizacijami. Menimo, da je bil s vsem tem njen temeljni cilj dosežen.

Lendava, 23. februar 2023

Dušan Orban,
predsednik Sveta PMSNS

II. RAČUNOVODSKO POROČILO

3. Uvod

Računovodsko poročilo je sestavljeno iz računovodskih izkazov in pojasnil. Zakon o računovodstvu predpisuje dva izkaza:

1) **Bilanco stanja** z obveznima prilogama:

- a. 1/A – Stanje in gibanje neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev,
- b. 1/B – Stanje in gibanje dolgoročnih finančnih naložb in posojil,

2) **Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov** z obvezno prilogo:

- a. 3/B – Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti.

Posebna vrsta predpisanih izkazov so evidenčni izkazi:

- 1) Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka – priloga 3/A,
- 2) Izkaz računa finančnih terjatev in naložb določenih uporabnikov – priloga 3/A-1 in
- 3) Izkaz računa financiranja določenih uporabnikov – priloga 3/A-2.

4. RAČUNOVODSKI IZKAZI S POJASNILI

4.1 BILANCA STANJA

Bilanca stanja izkazuje končno stanje sredstev in obveznosti do njihovih virov ob koncu obračunskega obdobja.

4.1.1 Dolgoročna sredstva in sredstva v upravljanju

Pri dolgoročnih sredstvih in sredstvih v upravljanju izkazujemo promet pri premoženjskih pravicah, nepremičninah, opremi in drugih opredmetenih osnovnih sredstvih ter dolgoročnih finančnih naložbah.

Naziv dolgoročnega sredstva	Znesek 2022	Znesek 2021
Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitve	12.297	12.297
Popravek vrednosti neopredmetenih sredstev	(11.123)	(10.798)
Sedanja vrednosti neopredmetenih dolgoročnih sredstev	1.174	1.499
Nepremičnine	3.188.370	1.817.253
Popravek vrednosti nepremičnin	(289.274)	(257.922)
Sedanja vrednosti nepremičnin	2.899.096	1.559.331
Oprema in druga opredmetena osnovna sredstva	1.242.131	555.273
Popravek vrednosti opreme in drugih opredmetenih osnovnih sredstev	(428.106)	(363.502)
Sedanja vrednost opreme in drugih opredmetenih osnovnih sredstev	814.025	191.771
Dolgoročne finančne naložbe	7.500	7.500
SKUPAJ	3.721.795	1.760.101

Med konti skupine neopredmetenih sredstev so evidentirane premoženjske pravice oziroma uporabniški računalniški programi. Premoženjske pravice so vrednotene po nabavni vrednosti, zmanjšane za vrednost njihovega popravka. Amortizacija v letu 2022 znaša 325 EUR. Nove nabave niso bile zabeležene. Na dan 31. decembra znaša neodpisana vrednost neopredmetenih sredstev 1.174 EUR.

Med opredmetenimi osnovnimi sredstvi so evidentirane nepremičnine, oprema in druga opredmetena osnovna sredstva.

Na dan 1. 1. 2022 se je aktiviral objekt Javni razvojni center Radmožanci v vrednosti 679.287 EUR. Zraven glavnega objekta se je zgradila terasa z nadstreškom, ki se je aktivirala v vrednosti 40.834 EUR.

Iz naslova sredstev za sofinanciranje izvajanja projekta »Vzpostavitev in delovanje vzorčne kmetije z namenom spodbujanja kmetijstva na programskem območju v okviru Programa

madžarske narodne skupnosti 2021-2024« je PMSNS kupila zemljišče in nepremičnino v Banuti v skupni vrednosti 915.437 EUR. Obveznost za plačilo davka na promet nepremičnin v vrednosti 18.309 EUR je prevzela PMSNS.

Zemljišče in nepremičnino smo aktivirali v poslovnih knjigah z dnem 31. 10. 2022. Vrednost stavbnega zemljišča je znašala 58.624 EUR, kmetijskega zemljišča 297.368 EUR ter nepremičnine 577.754 EUR.

V letu 2021 je bilo v poslovnih knjigah aktivirano stavbno zemljišče in objekt gostinskega lokala v Dolgi vasi, stavbno zemljišče v vrednosti 34.212 EUR ter objekt v vrednosti 435.788 EUR. Glede na to, da so v letu 2022 potekala gradbena dela na objektu (rušenje, adaptacija in rekonstrukcija) in objekt ni usposobljen za uporabo, so bili v poslovnih knjigah izvedeni popravki. Ti so bili izvedeni na osnovi notarske listine in cenitvenega poročila o tržni vrednosti zemljišča in samega objekta. Na dan 1. 1. 2022 izkazujemo stavbna zemljišča v pridobivanju v vrednosti 71.275 EUR ter zgradbo v pridobivanju v vrednosti 398.725 EUR. Kompleks objektov v Dolgi vasi je bil ob nakupu sestavljen iz treh objektov in pripadajočih parcel z zunanjo ureditvijo ter vsemi komunalnimi priključki. Eden od stanovanjskih objektov je bil v celoti porušen. Od projektantov se je pridobil podatek, da porušen objekt predstavlja 20 % celotne vrednosti kompleksa. Na osnovi tega podatka smo ustrezno zmanjšali vrednost zgradbe v pridobivanju.

PMSNS ima namen, da obnovi in uredi romarsko mesto v Radmožancih (Marijino drevo), ki je za našo skupnost velikega pomena. Za ta namen imamo tudi zagotovljena finančna sredstva s strani madžarske vlade. Območje »Marijinega drevesa« je v lasti Republike Slovenije in v upravljanju družbe Slovenski državni gozdovi. Našemu zanimanju za nakup tega območja lastniki niso ugodili, ker sta parceli del večjega kompleksa državnih gozdnih zemljišč ter sta po dejanski in namenski rabi opredeljeni kot gozdni zemljišči, in prodaja le-teh ni možna. PMSNS izkazuje vlaganje v tujo last v vrednosti 8.654 EUR. Naredil se je nadstrešek za hlod s podom, spremenjena pa je tudi streha nad hlodom. V prihodnosti želi PMSNS omenjene parcele vzeti v najem za dalj časa oziroma pridobiti soglasje, da lahko romarsko mesto primerno uredi.

Iz sredstev projekta »Vzpostavitev in delovanje vzorčne kmetije z namenom spodbujanja kmetijstva na programskem območju v okviru Programa madžarske narodne skupnosti 2021-

2024« je PMSNS kupila stavbo, to je vinsko klet zidanico z nastanitvijo v Dolgovaških goricah. Na dan 31. 12. izkazujemo stavbno zemljišče v pridobivanju v vrednosti 3.987 EUR in zgradbo v pridobivanju v vrednosti 142.061 EUR. Prav tako je kupila poslovne prostore od Občine Dobrovnik. Na dan 31. 12. izkazujemo poslovne prostore v pridobivanju v vrednosti 123.700 EUR. V letu 2022 so se nabavila naslednja osnovna sredstva v vrednosti 691.731 EUR;

- kmetijska mehanizacija v vrednosti 408.753 EUR,
- službeno vozilo in vozila za transport v vrednosti 85.635 EUR,
- viličar v vrednosti 47.506 EUR
- gostinsko prodajna boks prikolica v vrednosti 23.180 EUR,
- prenosni računalniki v vrednosti 21.593 EUR,
- elektro agregat v vrednosti 16.909 EUR,
- stroji in aparati za vzdrževanje ter ostale namene v vrednosti 18.942 EUR
- prikolice v vrednosti 15.147 EUR,
- računalniška oprema (port stikala, strežniki, brezžične dostopne točke) v vrednosti 10.367 EUR
- igrala v vrednosti 9.492 EUR,
- multifunkcijske naprave in tiskalniki v vrednosti 8.112 EUR,
- hladilniki in hladilna omara v vrednosti 5.550 EUR,
- slovenski, madžarski in občinski grbi v vrednosti 3.310 EUR
- policični regali v vrednosti 3.023 EUR,
- smetarniki za zabojnike v vrednosti 2.955 EUR,
- mobilni terminal za popis v vrednosti 1.959 EUR,
- notranja stojala za zastave v vrednosti 1.552 EUR,
- kavni avtomati v vrednosti 1.537 EUR,
- govorniški pult v vrednosti 1.476 EUR,
- alu table v vrednosti 1.788 EUR,
- table s konstrukcijo v vrednosti 1.025 EUR,
- sejemske stene v vrednosti 1.000 EUR,
- televizorja v vrednosti 750 EUR,
- omarica za ključe 369 EUR.

V letu 2022 se je nabavil drobni inventar v vrednosti 26.315 EUR. Drobní inventar v celoti odpisujemo ob nabavi.

Ker poslovni knjigi (glavna knjiga z registrom osnovnih sredstev) na dan 31. 12. 2021 nista bila usklajeni, so se izvedli popravki na dan 1. 1. 2022.

Z nakupom objekta v Dolgi vasi je PMSNS kupila tudi premičnine v vrednosti 50.000 EUR, ki so bila aktivirane v letu 2021. Gre za gostinsko opremo v gostilni (opremljena kuhinja z vsem kuhinjskim in jedilnim priborom, točilna miza z vsem gostinskim priborom, pomivalni stroji, mize, stoli), z 10 opremljenimi sobami, namenjenimi za prenočišča (v vsaki sobi postelja, omare, kopalnica, klima, TV). Ker se premičnine ne uporabljajo, jih od leta 2022 vodimo kot opremo v pridobivanju in jih bomo aktivirali takrat, ko se bodo začela dejansko uporabljati.

Na predlog popisne komisije smo iz poslovnih knjig izločili opredmetena osnovna sredstva v vrednosti 14.254 EUR ter drobni inventar v vrednosti 15.548 EUR.

Med dolgoročnimi sredstvi izkazujemo tudi dolgoročne finančne naložbe in sicer druge dolgoročne kapitalske naložbe v d. o. o. iz leta 2015. Stanje finančne naložbe v podjetje je ostalo nespremenjeno (7.500,00 EUR). Prevrednotenje naložbe se ne opravlja. V tekočem letu v tej skupini kontov ni bil zabeležen promet.

Na dan 31. decembra 2022 znaša neodpisana vrednost dolgoročnih sredstev in sredstev v upravljanju 3.721.795 EUR, kar pomeni 32 odstotno povečanje vrednosti glede na obračunsko leto 2021. Amortizacija osnovnih sredstev se ne obravnava kot strošek, temveč se vračuna neposredno v breme obveznosti do virov sredstev.

4.1.2 Kratkoročna sredstva

Dobroimetje pri bankah in drugih finančnih ustanovah

Dobroimetje pri bankah in drugih finančnih ustanovah so sredstva na podračunu na dan 31. decembra. Poslovanje poteka preko podračuna pri Upravi za javna plačila Murska Sobota v elektronski obliki. Na dan 31. 12. 2022 smo imeli dobroimetje v višini 1.810.188 EUR, kar

beležimo kot 26 odstotno zmanjšanje denarnih sredstev glede na stanje 31. 12. 2021. Stanje denarnih sredstev je bil potrjen z IOP obrazcem z MF, Upravo RS za javna plačila.

Kratkoročno dani predujmi

Na dan 31. 12. izkazujemo dane predujme v vrednosti 2.694 EUR.

Kratkoročne terjatve do uporabnikov enotnega kontnega načrta

Na dan 31. 12. izkazujemo terjatve do uporabnikov enotnega kontnega načrta v višini 3.799 EUR. Izkazujemo terjatev do Državnega zbora Republike Slovenije v vrednosti 180 EUR za najem poslanske pisarne za mesec december, do Občine Lendava v vrednosti 187 EUR za sofinanciranje dela plače zaposlene preko javnih del za mesec december, do Zavoda RS za zaposlovanje v vrednosti 1.162 EUR, prav tako za sofinanciranje dela plače zaposlene preko javnih del. Terjatve do ZZSZ iz naslova refundacij znašajo 2.270 EUR. Kratkoročne terjatve do uporabnikov EKN na dan 31. 12. 2022 še niso zapadle v plačilo.

Druge kratkoročne terjatve

Druge kratkoročne terjatve na dan 31. 12. 2022 izkazujemo v višini 2.373 EUR. Terjatve iz naslova preveč plačanih davkov znašajo 346 EUR, do zaposlenih 1.089 EUR ter do dobaviteljev v vrednosti 938 EUR.

V letu 2015 nas je obiskal Inšpektorat za javni sektor. Inšpekcijski nadzor je bil opravljen na podlagi določb Zakona o sistemu plač v javnem sektorju. Odrejeno je bilo, da mora delodajalec formalno odpraviti ugotovljene nepravilnosti in poskrbeti za vračilo preveč izplačanih zneskov plač. Terjatev je bila vzpostavljena za pet javnih uslužbencev, od katerih sta dva zaposlena že pri drugi pravni osebi. Štirje javni uslužbenci so neto zneske v celoti vrnili. Že leta 2018 smo pričakovali, da se bodo terjatve v celoti odpravile, vendar se to vse do danes ni zgodilo. Terjatev do bivšega zaposlenega je sicer dvomljiva. Odpis terjatve se ne opravi, saj Obligacijski zakonik določa splošni zastaralni rok pet let od vzpostavitve terjatve fizični osebi.

Aktivne časovne razmejitve

Na dan 31. 12. 2022 izkazujemo aktivne časovne razmejitve v višini 331.820 EUR.

V tej skupini izkazujemo vnaprej plačane stroške v vrednosti 15.919 EUR (zavarovalne premije, protivirusni programi na računalnikih, licence v sklopu programa »Promocija in podpora pri izvajanju programa spodbujanja gospodarske osnove madžarske narodne skupnosti 2017-2020«, itd).

Med kratkoročnimi aktivnimi časovnimi razmejitvami izkazujemo tudi prihodke, ki jih ni bilo mogoče zaračunati v obračunskem obdobju, na katero se nanašajo, stroški pa so že nastali. Na dan 31. 12. izkazujemo prehodno ne zaračunane prihodke v višini 315.901 EUR, in sicer:

- do madžarske vlade v vrednosti 212.392 EUR na osnovi njihovega pisnega zagotovila,
- do Agencije RS za kmetijske trge in razvoj in razvoj podeželja v vrednosti 53.672 EUR za financiranje projekta »Vzpostavitev in delovanje vzorčne kmetije z namenom spodbujanja kmetijstva na programskem območju v okviru Programa madžarske narodne skupnosti 2021-2024«,
- do Agencije RS za kmetijske trge in razvoj in razvoj podeželja v vrednosti 15.395 EUR za financiranje projekta »Spodbujanje razvoja kmetijstva in kmetijskih proizvodov iz programskega območja v okviru Programa madžarske narodne skupnosti 2021-2024«,
- do Ministrstva za gospodarstvo, turizem in šport v vrednosti 29.470 EUR za financiranje projekta »Promocija programskega območja in podpora pri izvajanju programa spodbujanje gospodarske osnove madžarske narodne skupnosti 2021-2024«,
- do neprofitne organizacije Én kint egyesület a békéért és fejlődésért iz Madžaske v vrednosti 4.972 EUR za financiranje projekta "MeOut Association«.

Prehodno ne zaračunani prihodki so se oblikovali na osnovi sklenjenih pogodb za sofinanciranje projektov, ki se izvajajo, in na osnovi pisnega zagotovila madžarske vlade za financiranje stroškov, nastalih v letu 2022.

4.1.3 Kratkoročne obveznosti in pasivne časovne razmejitve

Kratkoročne obveznosti do zaposlenih

Na dan 31. decembra znašajo kratkoročne obveznosti do zaposlenih 46.216 EUR. V primerjavi s preteklim letom so se zaradi dodatnega zaposlovanja zvišale za 76 odstotkov.

Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev

Obveznosti do dobaviteljev v državi izkazujemo na dan 31. decembra v višini 129.741 EUR. Glede na preteklo obračunsko leto so se bistveno povečale zaradi dodatnih vsebin in novih projektov. V večini primerov gre za zaračunane decembrske stroške, ki na dan 31. decembra še niso zapadle v plačilo.

Druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja

Druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja znašajo na dan 31. decembra 9.599 EUR. V primerjavi s prejšnjim letom so tovrstne obveznosti za 25 odstotkov višje. Med temi obveznostmi izkazujemo obveznosti za izplačila prispevkov delodajalca na plače za mesec december, izplačilo po pogodbah o delu za mesec december funkcionarjem PMSNS ter za izplačilo drugih obveznosti, vezane na aktualne projekte. Obveznosti so ostale odprte, ker zapadejo šele v januarju 2023.

Kratkoročne obveznosti do uporabnikov enotnega kontnega načrta

Na dan 31. 12. izkazujemo kratkoročne obveznosti do uporabnikov enotnega kontnega načrta v vrednosti 1.221 EUR. Kratkoročne obveznosti do Uprave Republike Slovenije za javna plačila znašajo 76 EUR, do Ministrstva za javno upravo 192 EUR, do Dvojezične srednje šole Lendava 200 EUR za sofinanciranje Dneva odprtih vrat, ki ga je organizirala šola in v sklopu katerega je potekala Tržnica poklicev in predstavitev pomurskih podjetij. Do javnega štipendijskega, razvojnega, invalidskega in preživninskega sklada RS izkazujemo obveznost v vrednosti 753 EUR za plačilo prispevka za vzpodbujanje zaposlovanja invalidov .

Pasivne časovne razmejitve

Na dan 31. decembra znašajo pasivne časovne razmejitve 2.007.223 EUR in so se v primerjavi z obračunskim letom 2021 znižale za 21 odstotkov. Nanašajo se na kratkoročne odložene prihodke, prejete od madžarske vlade za namene izvajanja namenskih projektov.

V letu 2022 je PMSNS s strani madžarske vlade dobila sredstva v vrednosti 37.822 EUR, od tega je ostalo neporabljenih 27.375 EUR in so namenjena za pokrivanje stroškov v letu 2023.

Zaradi nepravilnega izkazovanja pasivnih časovnih razmejitev v letu 2021 so se izvedli popravki na dan 1. 1. 2022. Popravki se nanašajo na zmanjšanje kratkoročnih odloženih prihodkov v vrednosti 58.322 EUR.

V letu 2021 so se iz namenskih projektних sredstev nabavila osnovna sredstva v vrednosti 43.323 EUR, posledično kratkoročno odloženi prihodki se niso zmanjšali in ni se oblikoval vir za pokritje amortizacije osnovnih sredstev.

Prav tako so v letu 2021 na določenih projektih nastali stroški v vrednosti 14.999 EUR. Namensko odloženi prihodki za pokritje le teh se niso zmanjšali in se ni prikazal prihodek.

V letu 2022 so se kratkoročno odloženi prihodki zmanjševali v višini stroškov, nastalih v obračunskem obdobju.

4.1.4 Lastni viri in dolgoročne obveznosti

Druge dolgoročne obveznosti

Druge dolgoročne obveznosti v vrednosti 22.461 EUR predstavlja obveznost iz naslova finančnega leasinga za službeno vozilo.

Obveznosti za neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva

Na dan 31. 12. znašajo obveznosti za neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva 3.687.617 EUR.

Za nekatera osnovna sredstva, nabavljena v letu 2021 niso bili oblikovani viri za pokrivanje njihove amortizacije, dejansko pa so bila nabavljena iz namenskih projektnih sredstev. Zaradi tega smo s 1. 1. 2022 izvedli ustrezne popravke.

Obveznosti za dolgoročne finančne naložbe

Glede na preteklo obračunsko leto v tej skupini kontov niso nastale spremembe. Podatek 7.500,00 EUR predstavlja knjigovodsko vrednost dolgoročne finančne naložbe v letu 2015 (ustanovitveni vložek v d. o. o.).

Presežek odhodkov nad prihodki

V bilanci stanja na dan 31. 12. 2022 izkazujemo negativen rezultat, presežek odhodkov nad prihodki znaša 38.909 EUR. Presežek odhodkov nad prihodki leta 2021 znaša 8.656 EUR, razliko v vrednosti 30.253 EUR izkazujemo za leto 2022.

Negativen rezultat je posledica popravkov v poslovnih knjigah za leto 2021. Odpravile so se nepravilnosti, ki so imele vpliv tudi na leto 2022, saj računovodska obravnava dolgoročnih sredstev in dolgoročnih virov ni vezana na eno poslovno leto.

Nepravilnosti so se nanašale na izkazovanje, merjenje in vrednotenje novo nabavljenih osnovnih sredstev v letu 2021 ter na nepravilno izkazovanje prihodkov in stroškov pri dolgoročnih projektih v letu 2021.

Tekoče leto se je zaključilo s presežkom prihodkov nad odhodki v vrednosti 4.178 EUR. Presežek prihodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka pravnih oseb znaša 2.334 EUR.

4.2 IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV

Izkaz prihodkov in odhodkov je temeljni računovodski izkaz, ki izkazuje podatke o prihodkih in odhodkih ter poslovni izid po načelu poslovnega dogodka.

4.2.1 Analiza prihodkov

V letu 2022 znašajo prihodki 1.345.918 EUR. Prihodki po načelu nastanka poslovnega dogodka so bili v primerjavi s preteklim obračunskim obdobjem za 29 odstotkov nižji. Pretežni del oziroma 99,7 odstotkov prihodkov predstavljajo *prihodki od poslovanja*. Prihodki od poslovanja so bili doseženi z izvajanjem javne službe in tudi s prodajo storitev na trgu.

Prihodki od poslovanja

Prihodki od poslovanja so prihodki od prodaje storitev (tržni prihodki) in tudi sredstva proračuna, prejeta za pokrivanje poslovnih odhodkov obračunskega leta.

V letu 2022 znašajo prihodki 1.341.745 EUR in so bili za 30 odstotkov nižji v primerjavi z letom 2021. Prihodke od poslovanja sestavljajo naslednji prihodki: sredstva iz državnega proračuna 882.654 EUR, sredstva s strani madžarske vlade 444.182 EUR, sredstva iz občinskega proračuna 3.173 EUR in prihodki od prodaje storitev na trgu 11.736 EUR.

Prihodki iz državnega proračuna so sredstva s strani Urada Vlade Republike Slovenije za narodnosti v vrednosti 278.181 EUR, Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport v vrednosti 98.424 EUR, Ministrstva za gospodarstvo, turizem in šport v vrednosti 225.669 EUR, Agencije za kmetijske trge in razvoj podeželja v vrednosti 251.115 EUR, Zavoda RS za zaposlovanje v vrednosti 12.865 EUR, Ministrstva za kulturo v vrednosti 16.400 EUR.

Prihodki s strani madžarske vlade znašajo 444.182 EUR. Tudi v letu 2022 smo nekatere prihodke oblikovali prek kontov pasivnih časovnih razmejitev. Gre za sredstva madžarske vlade, ki smo jih pridobili v preteklih letih, vendar so stroški nastali v letu 2022.

Prihodke v vrednosti 187.203 izkazujemo na osnovi prehodno ne zaračunanih prihodkov. Za njihovo pridobitev imamo pisna zagotovila madžarske vlade.

Zaradi nepravilnega izkazovanja kratkoročno odloženih prihodkov v letu 2021 se je izvedel popravek v vrednosti 34.428 EUR.

Finančni prihodki

Finančni prihodki znašajo 2.983 EUR. Ker se je Občina Lendava vključila v sistem enotnega zakladniškega računa, izkazujemo prihodke iz naslova obresti od sredstev na vpogled v vrednosti 2.908 EUR. Finančni prihodki so nastali tudi iz naslova pozitivnih tečajnih razlik v vrednosti 75 EUR. Tovrstni prihodki v organizaciji nastajajo zato, ker veliko storitev opravijo madžarski izvajalci, ki nato izstavijo račun v tuji valuti oziroma v HUF. Takšne obveznosti se poravnajo v tuji valuti.

4.2.2 Analiza odhodkov

V stroške obračunskega obdobja vštevamo le tiste, ki se nanašajo na to obdobje, pri čemer ni pomembno, ali so bili plačani ali ne.

Odhodki obračunskega leta 2022 znašajo 1.341.740 EUR in so v primerjavi z letom 2021 nižji za 30 odstotkov.

Struktura odhodkov za leto 2022 je sledeča:

Odhodki	Vrednost	Delež
Stroški materiala	97.592	7,27%
Stroški storitev	701.218	52,26%
Stroški dela	514.740	38,36%
Amortizacija	26.315	1,96%
Finančni odhodki	1.875	0,15%
Odhodki skupaj	1.341.740	100%

Stroški materiala so vrednosti porabljenega pisarniškega in čistilnega materiala, časopisov in strokovne literature, ki nimajo trajnejše vrednosti. Med materiale vštevamo tudi madžarske učbenike in knjige, ki jih naša skupnost vsako leto zagotavlja dvojezičnim šolam in vrtcem v skladu z njihovimi potrebami. Izkazujemo tudi stvari drobnega inventarja, ki imajo dobo koristnosti manj kot leto dni in niso evidentirani v registru osnovnih sredstev.

Protokolarna darila (cvetje, okrasni predmeti) spadajo tudi med stroške materiala, ki pri skupnosti nastajajo zaradi raznih srečanj z visokimi državnimi funkcionarji v Sloveniji in na Madžarskem, prav tako izdatki za reprezentanco kot nujno potrebni v razmerjih z njimi.

Izkazujemo tudi vrednosti materiala, porabljenega za otroške taborne in prireditve, ki so že tradicionalne pri PMSNS. Stroški materiala vključujejo tudi vrednost porabljene električne energije in vrednost porabljenega kuriva za ogrevanje poslovnih prostorov ter vrednost porabljenega goriva za službeno vozilo.

Stroški storitev so stroški založniških in tiskarskih storitev, stroški oglaševalskih storitev, ki se pojavljajo zlasti pri izvajanju projekta »Promocija programskega območja in podpora pri izvajanju programa spodbujanje gospodarske osnove madžarske narodne skupnosti 2021-2024«.

Zaradi specifičnosti delovanja PMSNS spadajo sem še prevajalske storitve, storitve lektoriranja, stroški prireditev in taborov, stroški sejmov, stroški nagradnega izleta učencev, prevozni in transportni stroški, stroški konferenc, seminarjev in simpozijev, računalniške storitve, revizijske in svetovalne storitve, strokovna dela in svetovanja pri izvajanju projektov, stroški zdravniškega pregleda zaposlenih.

Poleg naštetega spadajo sem še stroški telefona in elektronske pošte, poštnina, komunalnih storitev (vodarina, odvoz smeti), stroški vzdrževanja in popravila vozil, pristojbine za registracijo vozil, stroški nakupa vinjet, zavarovalne premije za objekte, opremo in motorna vozila, stroški tekočega vzdrževanja objektov, okolice Marijinega drevesa in druge opreme.

Tu so vključena tudi nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča, druge najemnine, zakupnine in licenčnine ter plačila odškodnin.

Sem spadajo še povračila stroškov, nastalih na službenih potovanjih v državi in v tujini, kot so dnevnice, nočnine, kilometrine, parkirnine.

Med stroške storitev spadajo tudi plačila po podjemnih pogodbah, plačila avtorskih honorarjev in stroški sejin.

Podobno kot prejšnja leta so se med stroški storitev tudi v letu 2022 pojavili transferji v korist narodne skupnosti in Občine Lendava.

Stroški dela

Odhodki za stroške dela znašajo 514.740 EUR in so v primerjavi z letom višji za 50 odstotkov

Struktura stroškov dela za leto 2022 je sledeča:

Odhodki	Vrednost	Delež
Plače in nadomestila plač	384.239	74,64%
Prispevki za socialno varnost delodajalcev	62.109	12,06%
Regres za letni dopust	25.871	5,02%
Povračila stroškov prehrane med delom in povračilo stroškov prevoza na delo in z dela	33.466	6,50%
Premija za dodatno pokojninsko zavarovanje javnih uslužbencev	8.189	1,59%
Odpravnine	580	0,14%
Drugi stroški dela	286	0,05%
Skupaj	514.740	100%

Pod postavko *plače in nadomestila plač* v izkazu prihodkov in odhodkov – določenih uporabnikov skupaj izkazujemo stroške osnovnih plač, dodatke za delovno dobo, druge dodatki (dodatek za dvojezičnost, dodatek za delo v deljenem delovnem času) ter sredstva za redno delovno uspešnost.

Pod postavko *prispevki za socialno varnost delodajalcev* izkazujemo prispevke za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, obvezno zdravstveno zavarovanje, poškodbe pri delu, zaposlovanje in starševsko varstvo.

Med *druge stroške dela* smo v izkazu prikazali regres za letni dopust, povračila stroškov prehrane med delom ter povračilo stroškov prevoza na delo in iz dela, premijo za dodatno pokojninsko zavarovanje javnih uslužbencev, odpravnine in druge stroške dela.

V letu 2022 so se stroški dela bistveno povečali zaradi dodatnih zaposlitev. Na projektu »Promocija programskega območja in podpora pri izvajanju programa spodbujanje gospodarske osnove madžarske narodne skupnosti 2021-2024« sta se dodatno zaposlile 2 javni uslužbenki, medtem ko na projektu »Vzpostavitev in delovanje vzorčne kmetije z namenom spodbujanja kmetijstva na programskem območju v okviru Programa madžarske narodne skupnosti 2021-2024« pa 5 javnih uslužbencev. Štirje javni uslužbenci so izpolnili tudi pogoje za napredovanje v višje plačne razrede.

Amortizacija

V letu 2022 se je nabavil drobni inventar v vrednosti 26.315 EUR, ki se je v celoti amortizirala v obračunskem obdobju. Zaradi tega izkazujemo strošek amortizacije v zgoraj navedeni vrednosti. Amortizacija drugih osnovnih sredstev se ne evidentira kot strošek, temveč se pokriva iz vira za pokrivanje amortizacije, ki je oblikovan na kontu obveznosti za sredstva, prejeta v upravljanje.

Finančni odhodki

Med finančnimi odhodki obračunskega obdobja izkazujemo odhodke za obresti iz naslova finančnega leasinga v vrednosti 1.779 EUR in negativne tečajne razlike, ki nastajajo zaradi poravnavanja obveznosti do tujih dobaviteljev. V letu 2022 so stroški znašali 97 EUR.

Presežek odhodkov

Pozitivna razlika oziroma presežek prihodkov nad odhodki znaša 4.178 EUR. Z upoštevanjem obračunanega davka od dohodkov pravnih oseb, ki za leto 2022 znaša 1.844 EUR, izkazujemo presežek prihodkov nad odhodki v vrednosti 2.334 EUR.

4.2.3 Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti

Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti je po vsebini enak izkazu prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov. V njem izkazane skupne prihodke in odhodke razmejimo posebej na prihodke in odhodke za izvajanje dejavnosti javne službe ter posebej na prihodke in odhodke za izvajanje dejavnosti prodaje blaga in storitev na trgu (tržna dejavnost). Prihodki za izvajanje javne službe so z zakonom predpisane dejavnosti, katerih trajno in nemoteno opravljanje zagotavljajo v javnem interesu država (Slovenija in Madžarska) in občine.

PMSNS izvaja tudi dejavnost prodaje storitev na trgu, ki jo spremljamo ločeno. Gre za storitve, ki se zaračunavajo iz naslova oddajanja poslovnih prostorov v najem in storitev izvajanja čiščenja poslovnih prostorov.

V tekočem obračunskem letu so se prihodki iz tega naslova realizirali v višini 11.736 EUR. Glede razporejanje nekaterih pomembnih posrednih stroškov (ogrevanja oz. električne energije, vodarine in odvoza smeti) na tržno dejavnost oziroma dejavnost izvajanja javne službe smo uporabili dve sodili, ki sta v fazi preizkušanja.

Za razporejanje stroškov ogrevanja-električne energije smo uporabljali sodilo: površina prostorov najemnika v primerjavi z površino celotne zgradbe.

Za razporejanje stroškov vodarine in odvoza smeti uporabljamo sodilo: število zaposlenih oseb pri najemnikih v primerjavi s celotnim številom zaposlenih oseb v zgradbi.

Izkazujemo presežek prihodkov nad odhodki tržne dejavnosti v vrednosti 7.860 EUR in presežek odhodkov nad prihodki javne službe v vrednosti 5.526 EUR.

4.3 IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV PO NAČELUDENARNEGA TOKA

Določeni uporabniki smo dolžni upoštevati pravila, ki veljajo za druge uporabnike, torej načelo denarnega toka. Izkaz vsebuje prihodke, odhodke in poslovni izid iz evidenčnih podatkov oziroma evidenčnega knjiženja v poslovnih knjigah. Podatki o prihodkih in odhodkih, izkazanih v tem izkazu, niso primerljivi s prihodki oziroma odhodki, ugotovljenimi po načelu nastanka poslovnega dogodka.

Izkaz zagotavlja primerljive podatke, ki so potrebni za spremljanje gibanja sredstev javnih financ na ravneh države in občin. Izkaz vsebuje posebej podatke o prihodkih in odhodkih obračunskega obdobja za izvajanje javne službe ter posebej podatke o prihodkih in odhodkih tržne dejavnosti. Po načelu denarnega toka so knjižena vsa prejeta javnofinančna sredstva, tudi tista, ki so prejeta za nabavo opredmetenih osnovnih in neopredmetenih sredstev.

Evidenčno knjiženje je tudi podlaga za pripravo finančnih načrtov PMSNS.

Prihodki

Evidenčno izkazujemo prihodke v višini 2.714.088 EUR, od tega znašajo prihodki za izvajanje javne službe 2.701.172 EUR, prihodki od prodaje blaga in storitev na trgu pa 12.916 EUR.

Odhodki

Evidenčno izkazujemo odhodke v višini 3.357.639 EUR, od katerih znašajo odhodki za izvajanje javne službe 3.356.166 EUR, odhodki iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu 1.473 EUR. Posebnost izkaza je v tem, da vključuje tudi investicijske odhodke, ki se v celoti vključujejo v poslovni izid dejavnosti javne službe.

Presežek prihodkov nad odhodki

Presežek odhodkov nad prihodki v višini 643.551 EUR je poslovni izid, ki je posledica spreminjanja denarnih sredstev na računu. V primerjavi s preteklim letom so se denarna sredstva na računu zmanjšala, ker so se v letu 2022 namenska sredstva porabljala, madžarska vlada pa zaradi njihove finančne politike finančnih sredstev ni nakazala.

Fiskalno pravilo

PMSNS je po standardni klasifikaciji institucionalnih sektorjev (SKIS) uvrščena v sektor S. 15, zato se presežek po fiskalnem pravilu ne izračunava.

Lendava, 25. februar 2023

Letno poročilo bo obravnaval in potrdil Svet PMSNS, predvidoma do konca meseca maja 2023, oziroma, ko ga bo pregledal Nadzorni odbor.

Pripravila:

Piroška Žižek Kelenc, l.r.

finančnik